

УДК 341.2:347.157:004.738.5

DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.91.3.8>

ПЕРЕВІРКА ВІКУ ЯК ЗАСІБ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ ВІД ПРОТИПРАВНОГО КОНТЕНТУ НА ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМАХ¹

Дворовий М.В.,
аспірант кафедри приватного права
Національного університету «Києво-Могилянська академія»
ORCID: 0009-0006-0805-7556
e-mail: m.dvorovyi@ukma.edu.ua

Дворовий М.В. Перевірка віку як засіб захисту дітей від протиправного контенту на цифрових платформах.

У статті розглянута проблематика захисту цифрових прав дітей при використанні ними цифрових платформ. У розрізі дискусії про запровадження вікових обмежень щодо користування певними типами цифрових сервісів, яка на сьогодні триває як на теренах Європейського Союзу, так і за його межами, аналізується історія появи таких обмежень у різноманітних законодавчих інструментах. Від перших спроб запровадити саморегулювання для індустрії і до прийняття оновленої редакції Директиви про аудіовізуальні медіапослуги та Акту про цифрові послуги, правове регулювання питань, пов'язаних з захистом дітей від протиправного контенту на цифрових платформах в Європейському Союзі, пройшло складний шлях інституціоналізації. Втім, практика втілення його в життя провайдерами цифрових платформ формується лише зараз, з наданням Європейській комісії повноважень з нагляду за їх діяльністю.

У статті робиться висновок, що перевірка віку користувачів є найефективнішим засобом обмеження доступу дітей до контенту, що може зашкодити їх розвитку, а також товарів та послуг, які несуть для них значний ризик, серед усіх засобів підтвердження віку, до яких також відносяться самодекларування та приблизне визначення віку. Втім, запровадження цього заходу має супроводжуватися гарантіями захисту персональних даних, зокрема принципам мінімізації та обмеження мети обробки даних. Пілотний проект з запровадження такої системи у Європейському Союзі розпочався у 2025 році як відповідь на недостатню ефективність заходів з перевірки віку зі сторони провайдерів платформ.

Щодо перспектив запровадження такого механізму в Україні, то у національному законодавстві, що регулює діяльність провайдерів цифрових платформ, існує низка прогалин, які не дозволяють говорити про значний потенційний вплив заходів з перевірки віку на права користувачів-дітей у разі їх впровадження. До транспозиції відповідних норм з права Європейського Союзу слід провести підготовчу роботу щодо встановлення юрисдикції над такими провайдерами та розробки заходів з ефективного примусу до впровадження приватними транснаціональними гравцями норм локального законодавства.

Ключові слова: цифрові права, права дітей, протиправний контент, цифрові платформи, онлайн-платформи, соціальні мережі, перевірка віку, законодавство ЄС.

Dvorovyi M.V. Age verification as a tool for protecting minors from illegal content on online platforms.

The article examines the issue of protecting children's digital rights when using online platforms. In the context of the ongoing debate on the introduction of age restrictions for the use of certain types of digital services, both within and outside the European Union, the history of the emergence

¹ Публікацію підготовлено в межах перспективного плану розвитку наукового напрямку «Суспільні науки» Національного університету «Києво-Могилянська академія», фундаментального дослідження на тему: «Реалізація цифрових прав дитини», згідно з додатковою угодою №БФ5-2025 від 01.03.2025 р. до Договору від 04 серпня 2021 року між НАУКМА та МОН.

of such restrictions in various legislative instruments is examined. From the initial attempts to introduce self-regulation for the industry to the adoption of the updated version of the Audiovisual Media Services Directive and the Digital Services Act, the legal framework for regulating issues on protecting children from illegal content on digital platforms in the European Union has undergone a challenging process of institutionalisation. However, the practice of its implementation by online platform providers is only now taking shape, with the European Commission granted the powers to supervise their activities.

The article concludes that age verification is the most effective means of restricting children's access to content that may impair their development, as well as goods and services that pose significant risks to them, compared to self-declaration and age estimation. However, the introduction of this measure should be accompanied by guarantees for the protection of personal data, in particular the principles of data minimisation and purpose limitation of data processing. A pilot project to introduce such a system in the European Union was launched in 2025 as a response to the insufficient effectiveness of age verification measures by online platform providers.

Regarding the prospects for introducing such a mechanism in Ukraine, several gaps exist in the national legislation regulating the activities of online platform providers that could hinder the significant potential impact of age verification measures on the rights of child users in the event of their introduction. Prior to the transposition of the relevant provisions of European Union law into the national legislation, significant preparatory work should be carried out by the government to establish jurisdiction over such providers and develop measures to effectively enforce the implementation of local legislation by private transnational players.

Key words: digital rights, rights of the child, illegal content, digital platforms, online platforms, social media, age verification, EU legislation.

Постановка проблеми. Одним з основних пріоритетів політики у сфері захисту інформаційної безпеки у світлі євроінтеграційних прагнень України є захист дітей. Низка актів Європейського Союзу, що мають бути запроваджені до національного законодавства, містять спеціальні положення, спрямовані на таких суб'єктів у сфері інформаційних правовідносин, як провайдери цифрових платформ, щодо обмеження доступу дітей до певних категорій контенту [1]. Водночас, дискусія ведеться стосовно того, які підходи до захисту прав дітей будуть найбільш ефективними та найменше втручатимуться в реалізацію прав користувачів таких платформ, зокрема права на свободу вираження поглядів та права на приватність. Окремим викликом при цьому є забезпечення ефективності таких механізмів, адже часто провайдери цифрових платформ обмежуються застосуванням формальних обмежень, передбачених в умовах надання послуг, щодо неможливості використовувати їх сервіси особами певного віку або ж символічних екранів з питанням про вік користувача, які доволі легко оминати. В Україні окремим аспектом цієї дискусії стала потреба реагувати на методи використання цифрових платформ, таких як TikTok та Telegram, представниками держави-агресора для поширення пропаганди війни та вербування для здійснення злочинів проти національної безпеки [2]. Саме тому на сьогодні існує потреба у додатковому аналізі та дослідженнях правового характеру щодо засобів захисту дітей від протиправного контенту на цифрових платформах задля якісного дизайну, розробки та впровадження державної політики у цій сфері.

Мета цієї статті – проаналізувати можливість застосування перевірки віку користувачів як засобу захисту дітей від протиправного контенту на цифрових платформах та розглянути ефективність цього заходу. У розрізі чинних норм українського законодавства буде описана перспектива запровадження схожих практик в Україні та її потенціал щодо покращення безпеки дітей як окремої категорії користувачів цифрових платформ.

Стан опрацювання проблематики. Стан дослідження проблематики захисту прав дітей в цифровому середовищі загалом і на цифрових платформах зокрема в Україні є незначним. Попри окремі наукові розробки, які здійснювалися Н. В. Лесько [3], А. О. Нестеренко [4], Н. С. Ухановою [5] та О. Г. Радзівєвською [6], авторки в їх рамках не зупинялися більш детально на аспектах регулювання діяльності цифрових платформ, необхідних для більш ефективного захисту прав дітей, зокрема тематики перевірки віку. О. Л. Іванова у своїй тематичній статті дійшла висновку про те, що єдиним шляхом удосконалення захисту дітей в Інтернеті є швидке внесення змін в уже наявні законодавчі акти [7, с. 94], однак не розглядала конкретні заходи щодо такого вдосконалення.

Виклад основного матеріалу. Ризики, що виникають з використання цифрових платформ для дітей, почали відзначати ще на початку 2010-х років, коли використання такого виду платформ як соціальні мережі почало набирати обертів з розширенням доступу до Інтернету. Зокрема, на рівні Європейського Союзу у Стратегії «Кращий Інтернет для дітей», прийнятій у 2012 році, говорилося про потребу уніфікувати систему класифікації контенту за віком, оскільки діти піддавалися значному ризику доступу до небажаної інформації, такої як дитяча порнографія чи надмірне висвітлення жорстокості. На той момент Європейська комісія передбачала, що основним нормотворцем у цій сфері стануть представники індустрії за допомогою інструментів саморегулювання, а у разі неефективності таких механізмів – сама Європейська комісія, що почне розглядати законодавчі рішення [8].

Саме через те, що саморегулювання у цій сфері не спрацювало, оновлена редакція Директиви 2010/13/ЄС про аудіовізуальні медіапослуги (надалі – Директива) [9], прийнята у 2018 році, вже містила більш деталізовані положення щодо захисту дітей на такій категорії цифрових платформ як платформи спільного доступу до відео (до них, серед іншого, належить YouTube). У пункті 47 преамбули до Директиви 2018/1808, якою вносилися відповідні зміни до основної Директиви, відзначалося, що оскільки провайдери платформ спільного доступу до відео визначають порядок організації контенту на платформі за допомогою автоматичних засобів або алгоритмів, то саме на них має лежати обов'язок захищати неповнолітніх від програм, користувацьких відео та реклами, які можуть завдати шкоди їх фізичному, психічному або моральному розвитку [10]. Стаття 28b Директиви деталізує цей обов'язок та вказує на форми його втілення в життя, однією з яких є створення системи перевірки віку для користувачів щодо контенту, який може завдати шкоди фізичному, психічному або моральному розвитку дітей [9].

Регламент 2022/2065 щодо Єдиного ринку для цифрових послуг (надалі – Акт про цифрові послуги) більш комплексно регулює діяльність усіх цифрових платформ. Його стаття 28 є ключовим інструментом захисту прав дітей як користувачів та вказує на те, що провайдери цифрових платформ, доступних для неповнолітніх, повинні вживати належних та пропорційних заходів для забезпечення високого рівня безпеки неповнолітніх під час надання послуг [11]. Окремий перелік обов'язків щодо захисту дітей передбачений статтею 35 Акту для найбільших цифрових платформ – а саме тих, що мають понад 45 мільйонів щомісячних користувачів на території Європейського Союзу та визнані найбільшими окремим рішенням Європейської комісії. Провайдери таких платформ мають вживати цільових заходів для захисту прав дитини, включаючи застосування інструментів перевірки віку, для умовного доступу до певних типів контенту, оскільки захист неповнолітніх визнається одним з системних ризиків, яким провайдери таких платформ мають протидіяти [11].

Значною віхою у сфері захисту прав дітей як користувачів цифрових платформ стало ухвалення Європейською комісією у липні 2025 року Керівних принципів щодо заходів з забезпечення високого рівня приватності та безпеки неповнолітніх в онлайні, ухвалених відповідно до статті 28 (4) Акту про цифрові послуги, що є обов'язковими для провайдерів платформ як інструмент тлумачення Європейською комісією їхніх вимог за Актом [12]. Передусім, у них окремо наголошується, що заборона використовувати платформу користувачам до певного віку, що може міститися в умовах надання послуг, не виключає таку платформу з-під переліку доступних неповнолітнім, без застосування нею ефективних заходів, що унеможлиблюватимуть доступ таких користувачів. Це положення значно обмежує обсяг потенційних зловживань.

Європейська комісія в цілому зазначає, що інструменти, спрямовані на обмеження доступу до цифрових платформ або контенту на них за віком користувачів, є ефективним засобом забезпечення високого рівня безпеки неповнолітніх від контенту, неприйняттого для їхнього віку, такого як азартні ігри чи порнографія, або від інших ризиків, таких як грумінг. Водночас, будь-який схожий інструмент оцінюватиметься на предмет відповідності таким критеріям:

точність – наскільки коректно він визначає вік користувача;

надійність – наскільки можна було б покластися на такий засіб для визначення віку в офлайн-умовах;

стійкість – наскільки легко його можна обійти неповнолітнім;

ненав'язливість – наскільки такий засіб втручається у права користувачів;

недискримінація – наскільки такий засіб може дискримінувати певні групи користувачів [12].

Керівні принципи виділяють три основних групи засобів підтвердження віку – перевірка віку, приблизне визначення віку та самодекларування віку, причому останній з них не відповідає кри-

теріям стійкості та точності. Тож застосування провайдерами цифрових платформ самодекларування йтиме врозріз з їх зобов'язаннями за Актом про цифрові послуги.

Перевірка віку, при цьому, визначається як найефективніший засіб, що є пропорційним у контексті можливого обмеження прав користувачів, у разі, якщо провайдер цифрової платформи:

надає доступ до продуктів чи послуг, які несуть значний ризик для неповнолітніх, таких як алкоголь, тютюнові продукти чи наркотики, порнографія або азартні ігри, і відповідні ризики не можуть бути усунуті іншими способами;

внаслідок проведеного аналізу ризиків власних послуг встановлює у своїх умовах користування вік доступу до платформи понад 18 років;

дійшов висновку, що ризики, які випливають з технологічних можливостей, що їх надає платформа (зокрема «живі» чати, поширення відео чи зображень, надсилання анонімних повідомлень), не можуть бути усунуті ефективно іншими способами;

надає доступ до продуктів чи послуг, які національним законодавством чи законодавством Європейського Союзу обмежені у продажі чи доступі користувачам, які не досягли 18 років [12].

Ефективними методами проведення перевірки віку Європейською комісією визначаються перевірки посвідчень особи, виданих державою, у разі, якщо технологічно вони спираються на анонімізовані токени віку. Також у Європейському Союзі до кінця 2026 року планується запровадити Гаманець цифрової ідентичності, який відповідатиме зазначеним умовам і буде належним засобом перевірки віку для використання провайдерами цифрових платформ. Інші методи проведення перевірки віку теж дозволяються, однак Європейська комісія рекомендує, щоб вони були подвійно-сліпими – так, аби ані провайдер цифрової платформи не отримував додаткових даних про користувача, ані провайдер послуг з підтвердження віку не отримував інформації про послугу, для доступу до якої використовуватиметься його висновок про вік користувача.

При цьому, слід зазначити, що за рекомендацією Європейської комісії провайдер цифрової платформи має отримати лише інформацію про те, чи вік користувача знаходиться вище чи нижче передбаченого порогу. Такий підхід відповідає принципу мінімізації та обмеження мети обробки персональних даних у процесі підтвердження віку, на потребі дотримуватися яких наголосила у своїй заяві на початку 2025 року Європейська рада з захисту даних [13]. Прототип додатку, заснованого на подібних принципах, було запущено у липні 2025 року [14].

Підвищену увагу інституцій Європейського Союзу до питання підтвердження віку користувачів цифрових платформ можна пояснити негативним досвідом застосування таких засобів провайдерами платформ на цьому етапі розвитку їхньої інфраструктури та сумнівною ефективністю. Так, з моменту набуття чинності Актом про цифрові послуги, два формальних провадження, відкритих Європейською комісією проти провайдерів найбільших цифрових платформ, стосуються саме застосування засобів перевірки віку компаніями TikTok [15] та Meta (провайдер цифрових платформ Facebook та Instagram) [16].

На проблему додатково вказували дослідження щодо впровадження засобів перевірки віку платформами спільного доступу до відео відповідно до норм Директиви. Європейська аудіовізуальна обсерваторія у 2024 році зазначила, що серед 11 найбільших визначених для дослідження платформ лише провайдери OnlyFans та YouTube вимагали обов'язкової ідентифікації через надання посвідчень особи або селфі з ними на території держав-членів Європейського Союзу, в той час як інші (і серед них – провайдери Facebook, Snapchat, Twitch та X) вимагали винятково самодекларування, переважно на етапі реєстрації на платформі [17, с. 14-22]. Така статистика, укупі з доволі обмеженим застосуванням засобів батьківського контролю, вказує на майже повну відсутність захисту дітей від протиправного контенту. Це також підтверджується даними більш широкого дослідження, проведеного Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) в 2025 році, в рамках якого проаналізували 50 онлайн-сервісів, до яких належали і цифрові платформи. Автори наголошують, що провайдери таких платформ застосовують засоби підтвердження віку лише в специфічних випадках, які зазвичай пов'язані або зі спробою змінити вік користувача, або з апеляцією щодо застосованих обмежень [18, с. 58-59]; лише 2 з 50 аналізованих сервісів систематично застосовують підтвердження віку на етапі реєстрації користувачів, і цей перелік не включає цифрові платформи, що становлять найбільший ризик для дітей [18, с. 60].

Про подібні кроки з застосування підтвердження віку як інструменту захисту дітей від протиправного контенту ведуться дискусії і в юрисдикціях за межами Європейського Союзу. Зокрема, Австралія запровадила Акт про поправку щодо онлайн-безпеки у 2024 році, яким на визначе-

них провайдерів платформ соціальних мереж поклали обов'язок вживати розумних заходів для обмеження можливості користувачам, вік яких становить менше 16 років, мати облікові записи на відповідних платформах. Його положення почнуть працювати з грудня 2025 року, причому провайдери платформ мають забезпечити способи підтвердження віку відмінні від використання державних посвідчень [19]. Водночас, під визначення провайдерів обмежених для певного віку платформ соціальних мереж не підпадають провайдери платформ, первинною метою яких є обмін повідомленнями [20]. Подібні до передбачених Актом про цифрові послуги інструменти передбачені і британським Законом про онлайн-безпеку, який вимагає від провайдерів платформ перевірки віку користувачів як елемент захисту дітей від протиправного контенту [21]. При цьому, британський регулятор, Ofcom, вважає припустимими більшу кількість методів перевірки віку, зокрема через біометричні чи банківські дані або ж дані мобільних операторів [22]. На рівні окремих держав-членів ЄС існують ініціативи запровадити вік обмеження для використання цифрових платформ, однак, на відміну від Австралії, вони ще не були втілені в життя [23].

Чинне українське регулювання не містить суттєвих вимог до перевірки віку користувачів цифрових платформ, що зумовлене загальним станом майже повної відсутності регулювання цієї категорії суб'єктів. Єдиним винятком є норми Закону України «Про медіа», стаття 23 якого вимагає від провайдерів платформ спільного доступу до відео забезпечити перевірку віку користувача перед отриманням ним доступу до інформації, що може завдати шкоди фізичному, психічному або моральному розвитку дітей [24]. На практиці, через юрисдикційні положення Закону та Директиви, яку він покликаний імплементувати, Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення має обмежене коло суб'єктів, щодо яких може здійснювати нагляд за виконанням цих норм. Жодна з двох платформ, зареєстрованих у Реєстрі суб'єктів у сфері медіа («МЕДІА ХОЛДИНГ УКРАЇНА» та «НОВИНИ УКРАЇНИ») [25], не впровадила таких механізмів.

Аналогічні юрисдикційні проблеми постануть і у випадку запровадження в Україні Акту про цифрові послуги в рамках євроінтеграційних процесів. Хоча під дію Акту підпадають всі платформи, провайдери яких надають послуги в Європейському Союзі [11], а тому аналогічного підходу доведеться дотримуватися і при транспозиції Акту в національне право, цифрові платформи неодноразово ігнорували законодавство, прийняте в державах, що мають менш важливе ринкове значення для них, та погрожували вийти з відповідного ринку у разі жорсткого впровадження відповідних норм [26]. При цьому, єдиного підходу до того, який механізм примусу провайдерів цифрових платформ до відповідального втілення норм подібного законодавства буде пропорційним, станом на сьогодні не існує. Єдиним орієнтиром є нещодавнє рішення Європейського суду з прав людини у справі *Google LLC and Others v Russia*, яке зафіксувало, що запроваджені російським регулятором мільярдні санкції проти провайдера найбільшої цифрової платформи задля виконання судового рішення про відновлення облікового запису користувача в YouTube суперечать вимогам статті 10 Європейської конвенції про права людини, що гарантує свободу вираження поглядів [27].

Висновки. Запровадження перевірки віку на цифрових платформах для обмеження доступу для протиправного контенту розглядається як ефективний засіб захисту права дітей на отримання інформації, гарантованому в міжнародному праві. Водночас, провайдери цифрових платформ доволі неохоче запроваджують складніші системи для підтвердження віку, часто обмежуючись опцією самодекларування, навіть попри наявне регулювання, що вимагає жорсткіших заходів. Ця сфера правового регулювання є динамічною і потребує подальшого моніторингу, особливо щодо результатів перших відкритих Європейською комісією проваджень щодо можливих порушень вимог статті 28 Акту про цифрові послуги провайдерами таких платформ як TikTok, Facebook та Instagram та практики застосування нового австралійського законодавства.

Водночас, перспективи запровадження цього заходу в Україні на рівні практичної реалізації не є значними до моменту вирішення юрисдикційного питання, пов'язаного з транспозицією Акту про цифрові послуги. У разі його вирішення шляхом, що призведе до виконання норм національного законодавства провайдерами, органам, відповідальним за формування та реалізацію державної політики у сфері цифрових прав, слід розглянути опції запровадження перевірки віку таким чином, аби дотриматися принципів обробки персональних даних користувачів. З огляду на зауваження щодо дотримання вимог щодо захисту персональних даних користувачів при використанні додатку «Дія» [28], а також питання транскордонної передачі персональних даних при використанні більшості цифрових платформ, слід подумати над альтернативами, що будуть

подібними до Гаманця цифрової ідентичності та мінімізуватимуть можливість як провайдерів цифрових платформ, так і провайдерів послуг з підтвердження віку отримувати додаткові дані про власних користувачів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Дворовий М.В. Обмеження доступу до контенту, що може зашкодити дітям, на цифрових платформах: підходи Європейського Союзу. *Актуальні проблеми інтелектуального, інформаційного, IT та Інтернет права: матеріали Дев'ятої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 16 травня 2025 р.)*. Львів: Юрид. ф–т Львів. нац. ун–ту ім. І. Франка, 2025, с. 82–87.
2. Юрчишин Я. Чи варто обмежити доступ дітей до соцмереж? *Українська правда*, 2025. URL: <https://www.pravda.com.ua/columns/2025/05/26/7514066>.
3. Лесько Н.В. Адміністративно-правове забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері захисту дітей від насильства та інших протиправних дій: дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук: 12.00.07. Львів, 2019. 489 с.
4. Нестеренко А.О. Адміністративно-правове забезпечення прав дітей в інформаційному середовищі: дис. на здобуття наук. ступеня докт. філософ. за спец. 081 «Право». Львів, 2020. 213 с.
5. Уханова, Н.С. Особливості захисту прав неповнолітніх в інформаційному просторі. *Інформація і право*. 2020. № 2, с. 40–50.
6. Радзівська О.Г. Правові засади та пріоритети розвитку протидії негативним інформаційним впливам на дітей. *Інформація і право*. 2017. № 2, с. 88–98.
7. Іванова О.Л. Правове регулювання захисту дітей щодо негативного впливу соціальних мереж та Інтернету *Juris Europensis Scientia*. 2021. № 2, с. 90–94.
8. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, European Strategy for a Better Internet for Children, COM/2012/0196 final. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52012DC0196>.
9. Директива Європейського Парламенту і Ради 2010/13/ЄС від 10 березня 2010 року про координацію певних положень, встановлених законами, нормативно-правовими або адміністративними актами в державах-членах стосовно надання аудіовізуальних медіапослуг (Директива про аудіовізуальні медіапослуги) (кодифікована версія). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_022-10.
10. Directive (EU) 2018/1808 of the European Parliament and of the Council of 14 November 2018 amending Directive 2010/13/EU on the coordination of certain provisions laid down by law, regulation or administrative action in Member States concerning the provision of audiovisual media services (Audiovisual Media Services Directive) in view of changing market realities. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018L1808>.
11. Regulation (EU) 2022/2065 of the European Parliament and of the Council of 19 October 2022 on a Single Market For Digital Services and amending Directive 2000/31/EC (Digital Services Act) (Text with EEA relevance). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32022R2065>.
12. Communication to the Commission, Approval of the content on a draft Communication from the Commission – Guidelines on measures to ensure a high level of privacy, safety and security for minors online, pursuant to Article 28(4) of Regulation (EU) 2022/2065, C(2025) 4764 final. URL: <https://ec.europa.eu/newsroom/dae/redirection/document/118226>.
13. European Data Protection Board, Statement 1/2025 on Age Assurance. URL: https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/statements/statement-12025-age-assurance_en.
14. Commission makes available an age-verification blueprint. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-makes-available-age-verification-blueprint>.
15. Commission opens formal proceedings against TikTok under the Digital Services Act. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_926.
16. Commission opens formal proceedings against Meta under the Digital Services Act related to the protection of minors on Facebook and Instagram. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_2664.

17. The protection of minors on VSPs: age verification and parental control, European Audiovisual Observatory, Strasbourg, 2023. URL: <https://rm.coe.int/the-protection-of-minors-on-vsps-age-verification-and-parental-control/1680af07.88>
18. OECD, Age assurance practices of 50 online services used by children, OECD Publishing, Paris, 2025. URL: <https://doi.org/10.1787/a19853ab-en>.
19. Online Safety Amendment (Social Media Minimum Age) Act 2024. URL: <https://www.legislation.gov.au/C2024A00127/latest/text>.
20. Online Safety (Age-Restricted Social Media Platforms) Rules 2025. URL: <https://www.legislation.gov.au/F2025L00889/latest/text>.
21. Online Safety Act 2023. URL: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2023/50>.
22. Ofcom, Quick guide to implementing highly effective age assurance. URL: <https://www.ofcom.org.uk/online-safety/illegal-and-harmful-content/age-assurance>.
23. Mallett G. Countries That Have Introduced Social Media Age Restrictions *Tech.co*, 2024. URL: <https://tech.co/news/countries-age-restrictions-social-media>.
24. Про медіа: Закон України від 13.12.2022 № 2849-IX: станом на 01.01.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20>.
25. Реєстр суб'єктів у сфері медіа: станом на 01.09.2025. URL: <https://webportal.nrada.gov.ua/derzhavnyj-reyestr-sub-yektiv-informatsijnoyi-diyalnosti-u-sferi-telebachennya-i-radiomovlennya>.
26. Byaruhanga B. Africa's Digital Dilemma: Platform Regulation Vs Internet Freedom *CIPESA*, 2025. URL: <https://cipesa.org/2025/05/africa-platform-regulation-vs-internet-freedom>.
27. ECtHR, Google LLC and Others v Russia, App no 37027/22, Judgment, 8 July 2025. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/?i=001-243982>.
28. Володовська В. «Цифрова держава» та захист персональних даних: дотримання прав людини в ініціативах діджиталізації. 2020. URL: <https://dslua.org/publications/naskilky-tsyfrova-derzhava-vidpovidaie-mizhnarodnym-standartam-ta-pryntsypam-analiz-ta-obhovorennia>.